

Helicobacter pylori-ის მკურნალობის ახალი პერსპექტივები, ინოვაციური თერაპია და დიაგნოსტიკის თანამედროვე მეთოდები.

წყარო: Li H, Mégraud F, Marshall BJ. **Helicobacter pylori Infection -Advances, Challenges, and the Road Ahead.** The New England Journal of Medicine. 2026;395:1621–1633. DOI: <https://doi.org/10.1056/NEJMra2414530>

2026 წლის 22 ოქტომბერს სამეცნიერო ჟურნალში **The New England Journal of Medicine** გამოქვეყნდა მიმოხილვითი სტატია, რომელიც **Helicobacter pylori**-ის ინფექციის მართვის უახლეს მიღწევებსა და სამომავლო პერსპექტივებს განიხილავს. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ანტიბიოტიკების მიმართ რეზისტენტობის დაძლევის, ახალი ანტიმიკრობული პრეპარატების განვითარებას, პერსონალიზებულ მკურნალობასა და ვაქცინის შექმნის შესაძლებლობებს.

მოლეკულური დიაგნოსტიკა და პერსონალიზებული მკურნალობა

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წინსვლაა მოლეკულური მეთოდების განვითარება, რომლებიც ბაქტერიის ანტიბიოტიკებისადმი რეზისტენტობის განმაპირობებელი გენეტიკური ცვლილებების გამოვლენის საშუალებას იძლევა. თანამედროვე პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციის (PCR) მეთოდებით შესაძლებელია კლარიტრომიცინისა და ლევოფლოქსაცინის მიმართ რეზისტენტობის შეფასება, მათ შორის განავლის ნიმუშის გამოყენებით, რაც ზოგიერთ შემთხვევაში ენდოსკოპიური გამოკვლევის საჭიროებას გამორიცხავს. აღნიშნული ტექნოლოგიები ქმნის მკურნალობის ინდივიდუალურად შერჩევის შესაძლებლობას, რაც ხელს უწყობს ანტიბიოტიკების რაციონალურ გამოყენებასა და ერადიკაციული თერაპიის ეფექტიანობის გაუმჯობესებას.

ახალი თერაპიული სქემები და ანტიმიკრობული პრეპარატები

მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს კალიუმთან კონკურენტული მჟავას სეკრეციის ბლოკატორების (P-CAB), განსაკუთრებით **ვონოპრაზანის**, გამოყენება. პროტონული ტუმბოს ინჰიბიტორებთან შედარებით, ეს პრეპარატები უზრუნველყოფენ კუჭის მჟავიანობის უფრო სწრაფ და ძლიერ დათრგუნვას, რაც შესაძლოა მკურნალობის ხანგრძლივობის შემცირებისა და თერაპიული სქემების გამარტივების საფუძველი გახდეს. პერსპექტიულად განიხილება ვონოპრაზანისა და ამოქსიცილინის ორკომპონენტიანი თერაპია. ამასთან, რანდომიზებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ პენიცილინზე ალერგიის მქონე პაციენტებში ვონოპრაზანისა და ტეტრაციკლინის 14-დღიანი კომბინაცია ეფექტიანობით არ ჩამოუვარდებოდა ბისმუთზე დაფუძნებულ ოთხკომპონენტიან თერაპიას და უკეთესი უსაფრთხოებითა და მკურნალობის რეჟიმის დაცვით ხასიათდებოდა.

განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ახალი ანტიმიკრობული საშუალება **რიფასუტენიზოლი (rifasutenizol)**. III ფაზის რანდომიზებულ კლინიკურ კვლევაში რიფასუტენიზოლზე დაფუძნებული სამკომპონენტიანი თერაპიით ბაქტერიის ერადიკაცია პაციენტების 92%-ში დაფიქსირდა, შედარების ჯგუფში კი - 87,9%-ში. კვლევამ ახალი სქემის არანაკლები ეფექტიანობა დაადასტურა, რაც მას შემდგომი კლინიკური გამოყენებისთვის პერსპექტიულ კანდიდატად აქცევს.

ნანოტექნოლოგიები და ვაქცინის შემუშავების პერსპექტივა

მიმოხილვაში განხილულია ნანოტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სამკურნალო სისტემებიც, რომლებიც მედიკამენტების უშუალოდ კუჭის ლორწოვან გარსში მიზანმიმართულ მიწოდებას უზრუნველყოფენ. ასეთი მიდგომა შესაძლოა სამომავლოდ ანტიმიკრობული მკურნალობის ეფექტიანობის გაუმჯობესებას შეუწყოს ხელი, თუმცა ამ ეტაპზე დამატებით კვლევებს საჭიროებს. მეცნიერები აგრძელებენ **H. pylori**-ის საწინააღმდეგო ვაქცინის შემუშავებას. ერთ-ერთ პერსპექტიულ მიმართულებად განიხილება ლიპოპოლისაქარიდზე დაფუძნებული გლიკოკონიუგირებული ვაქცინები, რომელთა მიზანია ბაქტერიის მიერ იმუნური სისტემისგან თავის არიდების მექანიზმების დაძლევა. მიუხედავად პროგრესისა, კლინიკურად დადასტურებული ეფექტიანი ვაქცინა ჯერ არ არსებობს.

სამომავლო პერსპექტივა

მიმოხილვა აჩვენებს, რომ **H. pylori**-ის ინფექციის მართვის განვითარება სულ უფრო მეტად უკავშირდება ანტიბიოტიკებისადმი მგრძნობელობის განსაზღვრას, უფრო მიზანმიმართული და გამარტივებული თერაპიული სქემების შემუშავებასა და პრევენციის ინოვაციურ საშუალებებს. მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი მიდგომა უკვე გამოიყენება კლინიკურ პრაქტიკაში, ახალი ანტიმიკრობული საშუალებების, ნანოთერაპიისა და ვაქცინების ფართო დანერგვას დამატებითი კვლევები სჭირდება.